

Development. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://www.channelingreality.com/Documents/Brundtland_Searchable.pdf

4. Гречко Т. К. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку / Т.К. Гречко, С.А. Лісовський, С.А. Романюк, Л. Г. Руденко. – Херсон: Грінь Д.С., 2015. – 264 с.

5. Мушинська Н. Ю. Збалансований розвиток регіону: теоретичний аспект. / Н. Ю. Мушинська // Ефективна економіка. – 2014. - № 2. – Електронний ресурс. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_2_87

УДК 336:364:339.9

І.М. Гринчишин, канд. екон. наук (ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України», Львів)

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА БІДНІСТЬ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ: ФІНАНСОВИЙ КОНТЕКСТ

Соціальний захист охоплює широке коло питань від захисту уразливих членів населення від бідності до зменшення нерівності в суспільстві, у найширшому розумінні – забезпечення добробуту усього населення.

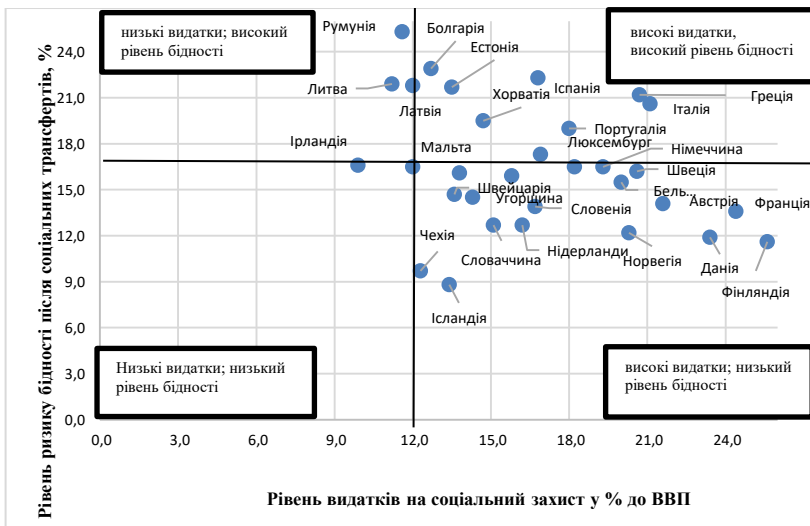
Здебільшого фінансування соціального захисту в європейських країнах визначається такими основними відмінностями:

- перевалюванням державного фінансування (система «Бeverіджа») чи концепції соціального страхування (система «Бісмарка»);
- різним обсягом перерозподіленого ВВП на користь соціального захисту населення;
- диференційованими підходами у визначенні пріоритету соціального захисту серед інших публічних витатків.

Країни Європи дуже диференційовані за розміром витрат на соціальний захист, що підтверджує зважений розподіл вказаних витрат на одного мешканця. У 2015 р. найбільшими видатки соціального захисту в розрахунку на 1 особу були в Люксембурзі, а найменшими – у Болгарії та Румунії. Європейські країни перерозподіляють через ВВП різні частки соціального захисту, при цьому у 2016 р. найбільшу частку спостерігаємо у Данії, Франції, Фінляндії, а найменшу – у Ірландії та Литві [1]. Пріоритетність соціального захисту в публічних видатках характеризує частка витатків на соціальний захист у публічних видатках, найбільшу частку у публічних видатках традиційно спостерігаємо у скандинавських країнах, а найменшу – в Угорщині.

Фінансування надходжень до системи соціального захисту в європейських країнах відбувається по-різному, одні країни основним джерелом надходжень обрали соціальні внески, інші – податки. Із загальної сукупності країн вирізняється Естонія та Литва, в яких у 2016 р. понад 70% всіх надходжень було забезпечено за рахунок соціальних внесків. З іншого боку, Данія та Ірландія фінансують свої системи соціального захисту в значній мірі з податків, які становили понад 60% загальних надходжень [1]. Відмітимо також загальну тенденцію до нарощення частки державного фінансування, що супроводжується зменшенням соціальних внесків.

Поділяємо думку, що дієвість реформ в сфері соціального захисту значною мірою пояснюється є взаємозалежністю витрат на соціальний захист та зниженням рівня бідності в країні. Європейські країни витрачають різні частки їх ВВП на соціальний захист, а також використовують різні інструменти задля скорочення масштабів бідності.

Рисунок 1 – Співвідношення витратів на соціальний захист та ризику бідності після соціальних трансфертів в європейських країнах, 2016 р.

Таким чином, вартим уваги є приклад країн, які використовуючи відносно невелику частку витратів у ВВП та мають низький рівень бідності після здійснення соціальних трансфертів (Чехія, Ірландія), і навпаки, є країни в яких прослідковуємо високі витатки і високий рівень бідності при цьому (Італія та Греція).

Інформаційні джерела:

1. Eurostat (2018). Government expenditure on social protection, available at: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Government_expenditure_on_social_protection

УДК 364

В.М. Диба, д-р. екон. наук, проф. (*КНЕУ ім. В. Гетьмана, Київ*)

О.М. Диба, канд. екон. наук, доц. (*КНЕУ ім. В. Гетьмана, Київ*)

ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ОСНОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ

Сталий розвиток є достатньо складним процесом, що зумовлює потребу систематичних якісних змін. У свою чергу, якісні зміни можливі лише за рахунок імплементацію переваг інноваційного розвитку. З огляду на актуалізацію інновацій в контексті ділової активності суб'єктів господарювання, виникає необхідність наголошення на теоретичний аспект інновацій, еволюцію поглядів на їх сутнісні характеристики.

У межах неокласичної теорії інноваційного підприємства А. Маршалл та В. Лазонік досліджували зміну витрат на науково-дослідні і дослідно-конструкторські розробки залежно від етапу розроблення та виробництва інноваційної продукції. Ідея теорії максимізації вартості фірми Ф. Модільяні полягає в можливості нарощувати ринкову вартість підприємства за рахунок створення інновацій. М. Хаммер та А. Бернштейн розглядають сукупність бізнес-процесів, як основу процесуальної теорії інноваційного підприємства. Представники ресурсної теорії (Г. Хамел, К. Прахалад) досліджували ключові компетенції як основа інноваційного розвитку підприємства. Р. Нельсон та С. Уінтер обґрунтували еволюцію на засадах інноваційного розвитку.

Р. Блейк ставить в основу організаційного розвитку взаємозалежність ступеня інноваційного розвитку й організаційних структур управління. У межах когнітивної теорії М. Поланьї розглядає відтворення знань як рушійну силу інноваційного розвитку підприємницької організації. Інноваційне підприємство розглядається як інтерактивна система, пристосована до зовнішніх змін в основі теорії адаптивних систем В. Фоміна та В. Циганова.

Основні положення теорій інноваційного підприємства узагальнено на рис. 1.